

УДК378.14-796.8

Олександр Анатолійович МОРГУНОВ,

*кандидат юридичних наук, доцент, заслужений тренер України
завідувач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ;*

Роман Володимирович ПАВЛОВ,

*старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки
факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ*

ЗМІСТОВО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ СЛУЖБОВО-ПРИКЛАДНИХ ЄДИНОБОРСТВ

Наявний стан військової загрози зі сторони Росії, прогресуюча всесвітня пандемія Covid-19, нестабільна політична ситуація, підвищення злочинності в Україні та інші суспільні негаразди, потребують високого рівня службової підготовленості від представників Національної поліції України (НПУ). У свою чергу, прикладні професійні компетентності офіцерів НПУ є важливою сутнісною характеристикою, від якої залежить рівень тактичної та спеціальної фізичної підготовленості особового складу, що безсумнівно забезпечує їх готовність до виконання завдань за призначенням [1].

Варто також підкреслити, що службово-прикладним єдиноборствам відводиться провідна роль в процесі тактичної та спеціальної фізичної підготовки курсантів (слухачів, студентів) закладів вищої освіти системи МВС України. Кожен вид контактних єдиноборств: кикбоксинг, бойове самбо, рукопашний бій, дзюдо (та інш.), передбачає усесторонній та гармонічний розвиток індивіда, так, як для успішного виконання будь-якої техніко-тактичної дії необхідна не лише добра координація, але й швидкісно-силові якості, а також різні форми їх прояву. Безумовно, провідними фізичними якостями єдиноборців є саме швидкісно-силові якості, а витривалість необхідна для виконання технічних дій без втрати їх ефективності упродовж тривалого часу. Цікавим є й той факт, що під час систематичного застосування відповідних вправ із арсеналу підготовки єдиноборців також значним чином зміцнюються не лише м'язи опорно-рухового апарату, але й – сухожилля, а також збільшується рухливість у суглобах. Крім усестороннього фізичного розвитку, єдиноборства є засобом морально-вольового та естетичного виховання особистості. Використання під час практичних занять з тактичної та спеціальної фізичної підготовки правоохоронців спеціалізованих вправ з арсеналу службово-прикладних єдиноборств значним чином підвищує густоту та щільність заняття та загальний психологічний його фон [2]. Здобувачі вищої освіти (військовослужбовці та правоохоронці інших категорій) активніше та вимогливіше проявляють себе під час виконання тренувальних завдань, усвідомлюючи практичну спрямованість відповідної рухової дії.

Виходячи із вище перелічених фактів, доцільним є висновок, що службово-прикладні єдиноборства є потужним засобом в галузі спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців різних силових структур та представників правоохоронних органів України. Зазначене вище, підкреслює актуальність обраного напрямку наукової розвідки.

Мета дослідження – розроблення та апробація змістово-функціональної моделі розвитку швидкісно-силових якостей майбутніх офіцерів НПУ засобами бойового розділу боротьби самбо (бойового самбо).

Дослідження організовано в період 2019-2020 р.р., на навчально-матеріальній базі кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №2 Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС). З метою апробації, зазначеної вище

педагогічної моделі в системі професійної освіти майбутніх офіцерів НПУ, проведено педагогічний експеримент, у якому прийняли участь курсанти факультету №2 ХНУВС (n=24 особи). Досліджуваних курсантів було розподілено на контрольну групу (Кг, n=12) та експериментальну групу (Ег, n=12 особи). До початку педагогічного експерименту майбутні офіцери НПУ за рівнем розвитку швидко-силових якостей достовірно не відрізнялися ($P \geq 0,05$).

Під час педагогічного експерименту досліджувані курсанти Кг використовували традиційну методику розвитку та удосконалення тактичної та спеціальної фізичної підготовленості, яка передбачена відповідними навчальними планами, програмами та методичними рекомендаціями. У свою чергу, досліджувані майбутні офіцери Ег додатково використовували розроблену нами зазначену вище змістово-функціональну модель, що сприяло прискореному формуванню у них швидко-силових якостей (військово-прикладних навичок).

Рівень розвитку швидко-силових якостей досліджуваних курсантів оцінювалося по наступним контрольним нормативам: підтягування на перекладині з положення вису за 10 сек., (кількість разів), згинання-розгинання рук в упорі лежачи за 30 сек., (кількість разів), стрибок в довжину з місця (см), біг на 30 м (сек.), кидки борцівського манекена за 30 сек., (разів). Порівнюючи показники до та після використання запропонованої нами педагогічної моделі встановлено, що результати отримані наприкінці педагогічного експерименту у досліджуваних групах суттєво підвищилися у порівнянні із вихідними даними і ці відмінності в основному достовірні (Ег, $P \leq 0,05$).

Висновок. Практична новизна викладена у доповіді полягає у формуванні необхідних прикладних професійних компетентностей майбутніх офіцерів НПУ необхідних для виконання завдань за призначенням на первинних офіцерських посадах. Основними компонентами змісту розробленої членами науково-дослідної групи змістово-функціональної моделі є технічний арсенал бойового розділу боротьби самбо, а також спеціалізовані функціональні комплекси та фізичні вправи, які виконуються із дотриманням вимог попередження травматизму.

Список бібліографічних посилань

4. Моргунов О.А., Ярещенко О.А., Хацаюк О.В. Удосконалення прикладних навичок практичної стрільби в системі професійної освіти Національної поліції України. Честь і закон. Харків, 2016. № 72. С. 49-56.

5. Моргунов О. А., Ярещенко О. А., Хацаюк О. В., Белошенко Ю. К. Розробка техніки рукопашного бою правоохоронців МВС України в системі спеціальної фізичної підготовки. Честь і закон. Харків, 2018. № 4 (67). С. 67-74.

Одержано 20.10.2020

УДК 351.741:316.647.5

Дмитро Валерійович МОРОЗ,

курсант 1 курсу факультету №3

Харківського національного університету внутрішніх справ

ТОЛЕРАНТНІСТЬ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

На сучасному етапі розвитку українського суспільства дуже часто постає проблема толерантності до інших людей. Особливо гостро це питання стоїть для працівників поліції, яким через публічне виконання своїх функцій необхідно контактувати з представниками різних особливих соціальних груп: іноземцями, національними меншинами, наркоманами, людьми з нетрадиційною сексуальною орієнтацією, представниками різних молодіжних політичних рухів, релігійних громад тощо.